

som det ærede Medlem her har anvendt en Mængde af, at det gælder om disse Tal overhovedet, at de i mange Forhold ere meget mere egnede til at tilsløre end til at afdekke de konkrete Forhold. Et lille typisk Eksempel: Det ærede Medlem omtalte Størrelsen af de oprettede Statshuslodder og sagde derunder, at paa Sjælland var de 6,4 Tdr., og saaledes blev Gennemsnittet 5,7. Nu skal jeg ikke bestride, at Gennemsnittet er 5,7. Men jeg skal bestride, at de $1\frac{1}{2}$ Td. Gennemsnitsland, som en Sjællænder her faar foræret af det ærede Medlem fra Hornslet, har nogen som helst Betydning for ham. Ganske vist ligge de ikke i Maanen, men ovre i Jylland, formodentlig et Sted ude paa Grænsen af Heden, og jeg gad vide, hvilken Fornøjelse Sjællænderen skulde have af denne $1\frac{1}{2}$ Td. Gennemsnitsland, som han saaledes faar foræret af det ærede Medlem fra Hornslet. Nej, jeg vil sige, at hele det Snefog af Gennemsnitstal, som det ærede Medlem lod ryge ud over de danske Statshusmænd, er meget mere egnet til at tildække de virkelige Forhold end til at oplyse os i denne Sal. Jeg maa sige, at da det ærede Medlem fra Hornslet forleden Aften stod paa den Plads i Salen, hvor han nu sidder, og henvendte sig til det ærede Medlem fra Aalborg (N. C. Christensen) som Fagmanden til Fuskeren, da mindede han mig — tilgiv mig, ærede Medlem! — grangivelig om Erasmus Montanus, der staar frem og beviser, at Nille er en Sten.

Jeg skal tillade mig at se lidt paa enkelte af det ærede Medlems Tal. Det ærede Medlem havde først nogle Tal, som angik Lovens og Foranstaltningens hele Omfang. Overfor en Bemærkning af det ærede Medlem fra Skanderborg (H. Rasmussen) vilde det ærede Medlem fra Hornslet (N. P. Jensen) bevise, at denne Foranstaltning i Virkeligheden havde et meget betydeligt Omfang og en ganske overordentlig Betydning for hele Landarbejderklassen. Til dette Resultat kom det ærede Medlem paa følgende Maade. Der er, sagde han, ca. 40,000 Landarbejdere, Mænd og Kvinder. Der er vel desuden — han havde ikke Tallene — ca. 20,000 Tyende, der kunne komme i Betragtning efter denne Lov. Det giver i alt ca. 60,000. Og hvis man regner, at disse 60,000 holde ved i ca. 30 Aar, saa vil det sige, at de skulle fornyes med et Par Tusinde om Aaret, for at Antallet kan opretholdes. Og da vi nu, siger han, sidste Aar have

stiftet 645 Statshuslodder, saa vil det sige, at omtrent hver tredie af disse faar en Statshuslod, og siden — siger det ærede Medlem — vil det jo blive meget mere. Dette er nu for det første ikke rigtigt efter det foreliggende Forslag, at det vil blive meget mere. Thi Forholdet er jo det, at naar Tillægslaanene tages i Betragtning, og hvis Summen til Udlaan ikke forhøjes, saa vil det ikke være muligt at oprette i den kommende Tid efter det Forslag, vi her behandle, saa mange Husmandsbrug, som det er muligt efter den nugældende Lov. Statistikken viser os, at der er oprettet efter Loven i første Femaar ca. 1,500 Brug, og naar den næste Femaarsperiode udløber, vil der sikkert være oprettet ca. 3,300 Brug. Hvis alle disse Husmænd forlange Tillægslaan, og hvis disse forhøjes, som Stemningen synes at være for her i Tinget, vil denne Foranstaltning udkræve en 6—7 Mill. Kr. Det er jo ikke saa lille et Beløb, der skal trækkes fra den samlede Sum, der efter Forslaget i alt i de 10 Aar skal anvendes til Formaalet, og det vil som sagt medføre en afgjort Formindskelse i Antallet af nye Statshusmandsbrug i Forhold til, hvad den nugældende Lov kan byde.

Men dernæst er at sige, at selve Befolkningen vokser dog i de Aar, og endelig — og som det væsentlige — vil jeg vige, at det ærede Medlem har jo trukket Grænserne for disse Tal alt for snævert, thi allerede i det nu foreliggende Forslag og den nugældende Lov drages jo andre end rene Landarbejdere ind under Lovforslaget. Allerede af den Grund bliver Tallet altsaa større. Men hvis vi se lidt større paa hele Foranstaltningen — hvad jeg antager, det ærede Medlem ogsaa vil gøre —, saaledes at Maalet bliver at skaffe dem, der nu arbejde paa dansk Jord, Mulighed for saa stort et Stykke, at de kunne leve selvstændigt ved deres Arbejde derpaa, saa bliver det jo mange flere Mennesker, der bliver Tale om, saa komme vi til de Folk, der hendsidde med Smaaejendomme under et Fjerdingkar Hartkorn, ja, vi faa mange af dem med, der sidde med Ejendomme paa indtil 2 Skp. Hartkorn, thi mange af disse Ejendomme ville vise sig ikke at være saa store, at de afgive Plads for en selvstændig Tilværelse. Antallet af Ejendomme paa under et Fjerdingkar Hartkorn er for Fæstere og Selvejere tilsammen godt 62,000, Antallet af dem med under 2 Skpr. Hartkorn er ca. 52,000, og tages hertil de jordløse Huse, af hvilke